

מסכת ערכין

פרק ה

א. האומר, משקלי עלי, נותן משקלו. אם כסף, כסף. אם זהב, זהב. מעשה באמה של ירמטיה שאמרה, משקל בתי עלי, ועלתה לירושלים, וישקלוה ונתנה משקלה זהב. משקל ידי עלי, רבי יהודה אומר, ממלא חבית מים ומכניסה עד מרפקו, וישקל בשר חמור וגידין ועצמות ונותן לתוכה עד שתתמלא. אומר רבי יוסי, וכי היאך אפשר לכון בשר כנגד בשר ועצמות כנגד עצמות. אלא שמין את היד כמה היא ראוייה לשקל:

ב. דמי ידי עלי, שמין אותו, כמה הוא שוה ביד, וכמה הוא שוה בלא יד. זה חמר בנדרים מבשרין. וחמר בערכין מבנדרים, כיצד. האומר, ערפי עלי, ומת, יתנו היורשין. דמי עלי, ומת, לא יתנו היורשים, שאין דמים למתים. ערף ידי וערף רגלי עלי, לא אומר כלום. ערף ראשי וערף כבדי עלי, נותן ערף פלו. זה הכלל, דבר שהנשמה תלויה בו, נותן ערף פלו:

ג. חָצִי עֶרְכִּי עָלַי, נוֹתֵן חָצִי עֶרְכּוֹ. עֶרֶךְ חָצָיִי עָלַי, נוֹתֵן עֶרֶךְ כָּלּוֹ.
חָצִי דָּמִי עָלַי, נוֹתֵן חָצִי דָּמָיו. דָּמִי חָצָיִי עָלַי, נוֹתֵן דָּמִי כָּלּוֹ. זֶה
הַכָּלֵל, דָּבָר שֶׁהַנֶּשְׁמָה תְּלוּיָהּ בּוֹ, נוֹתֵן עֶרֶךְ כָּלּוֹ:

ד. הָאוֹמֵר, עֶרְכּוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי עָלַי, מֵת הַנוֹדֵד וְהַנָּדָד, יִתְּנוּ הַיּוֹרְשִׁין.
דָּמָיו שֶׁל פְּלוֹנִי עָלַי, מֵת הַנוֹדֵד, יִתְּנוּ הַיּוֹרְשִׁין. מֵת הַנָּדָד, לֹא יִתְּנוּ
הַיּוֹרְשִׁין, שָׂאִין דָּמִים לַמֵּתִים:

ה. שׂוֹר זֶה עוֹלָה, בֵּית זֶה קָרָבָן, מֵת הַשׂוֹר וְנִפְּל הַבֵּית, אֵינּוּ חֵיב
לְשֵׁלֵם. דָּמִי שׂוֹר זֶה עָלַי עוֹלָה, אוֹ דָּמִי בֵּית זֶה עָלַי קָרָבָן, מֵת
הַשׂוֹר וְנִפְּל הַבֵּית, חֵיב לְשֵׁלֵם:

ו. חֵיבֵי עֶרְכִּים, מִמַּשְׁכָּנִין אוֹתָן. חֵיבֵי חֲטָאוֹת וְאַשְׁמוֹת, אֵין
מִמַּשְׁכָּנִין אוֹתָן. חֵיבֵי עוֹלוֹת וְשִׁלְמִים, מִמַּשְׁכָּנִין אוֹתָן אֶף עַל פִּי
שָׂאִין מִתְכַּפֵּר לוֹ עַד שִׁיתְרַצָּה, שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא א'), לְרַצּוֹנוֹ, כּוֹפִין
אוֹתוֹ עַד שִׁיאֲמַר, רוּצָה אָנִי. וְכֵן אֶתָּה אוֹמֵר בְּגִטִּי נָשִׁים, כּוֹפִין
אוֹתוֹ עַד שִׁיאֲמַר, רוּצָה אָנִי: